PUNT PER PUNT

Cita cultural
Fins al 12 de febrer
Inscriu-te en els tallers de llengües oferits per la Universitat d'Alacant: rus, àrab, francés, alemany...
https://goo.gl/PoYz2B

Curs de valencià C1 de la Universitat d'Alacant i *Información*

Universitat d'Alacant

Fascicle 2. L'autoaprenentatge

A Comprensió i expressió

Exercici 1. ORAL

Llig el text següent i, després, exposa oralment què n'opines. En la teua intervenció, pots usar un guió. Per a preparar-te'l, pots respondre a les preguntes que et proposem més avall.

Aprendre pel nostre compte

El ritme frenètic a què acostumem les nostres vides en el món occidental crea sofismes que ens acaben atraent com un imant: no tenim temps per a res. Tant fa en quin moment vital llegim aquesta màxima. De segur que ens hi sentim representants, per molt que, tal volta, no és que no en tinguem, sinó que no sempre som d'allò més espavilats a l'hora de gestionar-lo.

Siga com siga, el cas és que, hui dia, la formació de les persones no sempre pot passar per l'assistència regular a unes sessions de classe i beneficiar-se de l'atenció personalitzada d'un professor o una professora real, de carn i ossos. Ans al contrari, fer encabir en el nostre horari setmanal unes hores de classe fixes pot ser realment una tasca hercúlia o, directament, irrealitzable. És per eixa raó que, en els últims anys, ha assolit una gran predicació l'aprenentatge autònom, el que fem –o pretenem fer– exclusivament pel nostre compte.

No obstant això, per a aspirar a un mínim èxit, l'autoaprenentatge necessita complir uns criteris inexcusables. D'entrada, cal que l'aprenent tinga una certa base relativa a allò que vol aprendre: començar des del no-res l'estudi d'un àmbit, sense ningú que t'assessore en els primers passos, es pareix massa a caure enmig d'una jungla sense mapes, brúixola ni aigua. En segon lloc, és imprescindible que el mètode d'ensenyament que seguirem estiga concebut per a l'aprenentatge a distància. És a dir, que no es tracte d'una adaptació barroera d'un material d'aula, perquè això acaba complicant l'aprenent, més que no ajudant-lo. Finalment, també cal un sistema fiable i dinàmic de resolució de dubtes. És a dir, un professor o una professora virtual que s'avance a les dificultats de l'aprenent.

Si s'acompleixen totes aquestes premisses, aprendre pel nostre compte és ben possible. Això sí: ens hi haurem de posar les piles. Perquè si –com déiem al principi– era cert que no teníem temps per a res, l'autoaprenentatge en requereix un muntó. L'única diferència és que podem adaptar lliurement eixa necessitat a la nostra situació i als nostres horaris. Si després perdem el temps xatejant o escorcollant per les xarxes socials, això ja depén únicament i exclusiva de cada un de nosaltres.

Saps que *herculi-hercúlia* és un adjectiu que procedeix del nom de l'heroi Hèrcules de la mitologia romana i que significa 'que exigeix una força extraordinària, extraordinàriament fort o robust'?

Respon a les preguntes següents si necessites ajuda per a extraure'n la teua opinió:

a) Creus que és cert que no tenim gens de temps per a aprendre coses noves?

b) Gestiones adequadament el teu temps lliure?

c) Quin tipus d'aprenentatge consideres més rendible? El convencional o l'autònom?

d) Alguna volta has intentant aprendre alguna matèria pel teu compte?

Exercici 2. Expressió escrita.

Escolta dos voltes aquest àudio sobre l'autoaprenentatge de llengües. Anota totes les idees que et semblen rellevants per a preparar un resum d'unes 150 paraules, d'acord amb les instruccions següents:

Eres professor o professora en una acadèmia que vol promoure els seus cursos d'idiomes en línia. Prepara un text per a un fullet informatiu en què al·ludisques almenys als ítems següents:

- Beneficis d'aprendre llengües
- Avantatges de l'autoaprenentatge
- Com es pot traure el màxim rendiment a un curs a distància
- El paper de les errades i dels àudios sobre l'aprenentatge

L'autoaprenentatge de llengües
https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/c1-u02-a01.mp3

Saps que *ensopit* significa 'endormiscat'? I que *deixondit-deixondida* és el participi del verb *deixondir*, que vol dir 'despertar, espavilar'?

Pots trobar informació sobre com has de resumir un text en l'apartat «Habilitats comunicatives» de la unitat 4 de *Punt per punt B2*

B Normativa i gramàtica

B1. Gènere i nombre

Gènere i nombre
https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/c1-u02-a02.mp3

Gènere i nombre

Flexió bàsica: *fill-filla-fills-filles*
Recuperació de la *n* etimològica: *lleó-lleona-lleons-lleones*
Sufixos *-essa, -iu, -ina*. Sufix *-ot*
El gènere determina el significat: *el clau i la clau*
Diferències de gènere amb altres llengües: *la calor, la suor*
El plural en *-os*: *cossos, calaixos*

B2. El consonantisme

El consonantisme
https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/c1-u02-a03.mp3

Consonantisme

Oposició entre sons sords [f, s, tʃ] i sonors [v, z, dʒ]
Canvis ortogràfics *c-qu, g-gu, j-g, ç-c*: *poc-poques, puça-puces*
Distinció entre [v] i [b]. Grups *nv* i *mb*: *canvi, bomber*
Distinció entre [z] i [s]: *zero, casa, sac, passar, ací, açò*
Les lletres *j, g*, els dígrafs *tj, tg* i el so [dʒ]: *jove, gel, platja*
Els sons de la *x*: [ʃ, tʃ, ks, ɣz] *peix, xoc, cotxe, luxe, èxit*
Els sons laterals [ʎ, l]: *fill, fil, til·la, ametla*
Les oclusives [p, t, k, b, d, g] en posició final

Fascicle 2. L'autoaprenentatge

Exercici 3.

Ompli els buits del text següent amb les paraules adequades, d'acord amb les indicacions que apareixen entre parèntesis. Si t'oferim dos paraules separades per una barra (/), tria'n una. Si t'oferim un verb en infinitiu, conjuga'l:

Era un plaer especial veure les coses devorades, veure-les _____ (PARTICIPI DEL VERB DERIVAT DE *NEGRE*) i canviades. Amb el bec de llautó a les mans, amb aquest gran pitó escopint el seu querosé verinós sobre el _____ (*MON / MÓN*), la sang li _____ (*BATRE*) al cap i les seues mans eren les d'un admirable director d'orquestra interpretant totes les simfonies de flames i foc per a abatre les esparracades i carbonitzades ruïnes de la història. Amb el simbòlic casc numerat 451 al seu cap ximple i els ulls esdevinguts flames ataronjades només de pensar el que _____ (*ESTAVA A PUNT DE PASSAR / PASSARÀ*), va disparar el contacte d'ignició i la casa va desaparéixer empassada per un foc que cremava el cel del vespre, vermell i groc i negre. Travessà un eixam de lluernes. Per damunt de tot volia, com en el vell acudit, posar un caramel de pal dins del forn, mentre les ales de colom dels llibres s'agitaven nerviosament i morien al porxo de la casa i damunt de la gespa. Mentre els llibres desapareixien en _____ (PLURAL DE *REMOLÍ*) espurnejants i un vent _____ (PARTICIPI DEL VERB DERIVAT DE *FOSC*) per l'incendi _____ (*LI'LS / SE'LS*) _____ (*ENDUR*). Montag féu la _____ (DIMINUTIU DE *RIALLA*) salvatge d'un home socarrat i _____ (PARTICIPI DEL VERB DERIVAT DE *REBUIG*) per les flames.
Sabia que, de tornada al parc de bombers, _____ (*POTSER / POT SER*) picaria l'ullet al seu rostre en el mirall, còmic barat amb la cara negra per un suro cremat. Més tard, _____ (*NOMÉS ANAR / EN ANAR*) a dormir, en la fosca, el somriure ardent encara li enravenaria els músculs de la cara. Pel que podia recordar, era un somriure que mai no _____ (PRONOMS FEBLES) anava.
Va penjar el casc de color d'escarabat negre i, després d'enllustrar-lo, va penjar també, polidament, la jaqueta ininflamable, va dutxar-se amb fruïció i llavors, tot xiulant, amb les mans a les butxaques, travessà el pis més alt de l'edifici i es deixà anar pel forat. Només a l'últim moment, quan el desastre semblava ja inevitable, _____ (PRONOMS FEBLES) va traure i va frenar la caiguda arrapant-se a la barra daurada. Lliscà _____ (*FINS / FINS A*) aturar-se amb un garranyic quan els seus talons eren a un dit _____ (*DE LA / DEL*) terra de ciment.

Ray Bradbury, *Fahrenheit 451*

Saps que *enravenar* deriva de *rave* i significa 'posar rígid, adoptar un posat rígid'? I que *garranyic* és sinònim de *grinyol*, 'soroll estridents causat per una fricció'?

Exercici 4.

Transforma les oracions següents de manera que es mantinga el sentit de la primera. En alguns casos, simplement has de substituir els complements elidits pels pronoms febles corresponents:

a) Actua tan sorollosament que a classe li van cridar l'atenció.
Actua amb _____ que a classe li van cridar l'atenció.

b) Em va caure la cartera quan creuava el pont.
Em va caure la cartera _____ el pont.

c) Els bombers van ser avisats pels veïns anit a les deu.
Els veïns van avisar _____ anit a les deu.

d) Hui no ha vingut ningú ni tampoc hem rebut cap carta.
Hui no ha vingut _____ ni tampoc hem rebut _____ carta.

e) El sol ja s'ha post, probablement són més de les sis.
El sol ja s'ha post, _____ ser més de les sis.

f) Jo et vaig dir la veritat, va ser Maria qui es va endur els diners.
Jo et _____ la veritat, _____ Maria qui s'endugué els diners.

g) Xiquets, deveu comportar-vos amb respecte quan parleu amb tot el món.
Xiquets, _____ comportar-vos amb respecte quan parleu amb tot el món.

h) Volia comprar-me algun disc, però no he vist cap disc interessant en la tenda.
Volia comprar-me algun disc, però no _____ interessant en la tenda.

i) La mestra del xiquet ens ha assegurat que cada dia es comporta millor.
La mestra del xiquet _____ ha assegurat.

j) El jove de qui m'he acomiadat és el nou becari.
El jove _____ m'he acomiadat és el nou becari.

Exercici 5.

Ompli els buits del text següent amb l'opció adequada de les tres que t'oferim en la graella:

(a)_____ l'enorme reputació que tenia, la *Monna Lisa* feia només huitanta per cinquanta centímetres; fins i tot els pòsters que venien a la botiga de regals del Louvre eren més grans. Estava penjada a la paret (b)_____ de la Salle des États, darrere d'una protecció de plexiglàs de cinc centímetres de (c)_____. Pintada sobre fusta de pollancre, els experts atribuïen l'atmosfera etèria i boirosa del quadre a l'habilitat de Da Vinci amb l'estil *sfumato*, un estil que fa que les formes es (d)_____ les unes amb les altres.
(e)_____ que estava exposada al Louvre, la *Monna Lisa*, o *La Joconde*, com (f)_____ a França, havia estat víctima de dos robatoris, l'últim l'any 1911, quan va desaparéixer de la «sala impenetrable» del Louvre, Le Salon Carré. Els parisencs ploraven pels carrers i van escriure cartes al diari per suplicar (g)_____ que tornaren el quadre. Dos anys més tard, van trobar la *Monna Lisa* amagada sota el fons fals d'una maleta en un hotel de Florència.
En Langdon, un cop va haver deixat clar a la Sophie que no tenia cap intenció de fugir, va travessar amb ella la Salle des États. La *Monna Lisa* encara (h)_____ ser a uns quinze metres d'on eren quan la Sophie va (i)_____ la llum ultraviolada i un raig de llum blavosa es va estendre als seus peus. Feia anar el raig endavant i endarrere per terra, com si fos un aparell buscamines, per trobar algun indici de tinta fluorescent.
Darrere seu, en Langdon començava a sentir el pessigolleig d'anticipació que sentia sempre abans de trobar-se cara a cara amb una obra d'art important. Va forçar la mirada per travessar aquell núvol de llum purpúria que (j)_____ la llum ultraviolada que portava la Sophie. A la seua esquerra va veure el sofà octogonal que (k)_____ a la sala, (l)_____ una illa obscura en un mar desert de fusta.

Dan Brown, *El codi Da Vinci*

a) Malgrat que	Tot i	Encara
b) nord-occidental	nord occidental	nordoccidental
c) greix	gruix	gruny
d) confonen	confoses	confonguen
e) D'ençà	Des de	A partir de
f) la deien	ho deien	en deien
g) als lladres	els lladres	les lladres
h) havia de	calia	devia
i) enginyar	engegar	endegar
j) emetria	emesa	emetia
k) hi havia	havia	n'hi havia
l) com	com a	com que

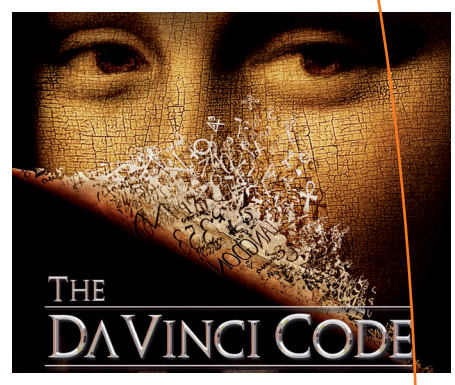

Saps que *plexiglàs* és un terme de l'àmbit de la química que significa 'plàstic transparent'? I que *pollancre* és una altra denominació de *xop*?

C Vocabulari i pronúncia

Exercici 6.

Ompli els buits del text següent amb la paraula adequada, d'acord amb la definició que apareix entre parèntesis:

Vam tocar port després d'una feliç travessia, si bé aquesta no em va estalviar patiments. Des que vaig desembarcar, jo mateix em vaig fer càrrec del mínim equipatge que duia. A poc a poc, em vaig obrir pas entre la gent, i vaig arribar a l'hotel més proper i més modest de tots els que hi vaig veure amb _____ ('INSCRIPCIÓ BREU QUE ES POSA EN UN LLOC VISIBLE PER A INFORMAR EL PÚBLIC') penjant. Vaig demanar una habitació. El xicot que em va rebre, després de _____-me ('MIRAR A ALGÚ AMB LA VISTA FIXA, FIXAMENT') de cap a peus, m'hi va acompanyar. Li vaig demanar aigua fresca i li vaig preguntar pel domicili del senyor Thomas John.
–La seua casa de camp –em digué– és la primera a mà dreta en eixir del portal del Nord. És el palau nou amb columnes de _____ ('ROCA CALCÀRIA QUE POT SER TALLADA, POLIDA O LLAVORADA').
Encara era _____ ('A UNA HORA MÉS PRIMERENCA DE LA NORMAL'). Vaig obrir la maleta, vaig traure'n el frac negre, el vaig posar de l'_____ ('ANVERS O CARA BONA D'UN TEIXIT, D'UNA PELL O D'UN PAPER') i, després de mudar-me de la millor manera possible, em vaig posar en camí. A sobre duia la carta de recomanació que havia de fer que s'interessara pels meus modestos desitjos el senyor John, a la casa del qual anava a presentar-me.
Després d'haver pujat pel llarg carrer del Nord i d'haver eixit de la ciutat, vaig veure de seguida la _____ ('QUALITAT DE LLUENT') de les columnes a través dels arbres que _____ ('ESTAR SITUAT A LES VORES D'UN LLOC') el camí. Amb el mocador em vaig _____ ('NETEJAR, LLEVAR LA HUMITAT AMB UN DRAP O UN PAPER') la pols de les sabates, vaig endreçar els plecs i el nus de la corbata i, encomanant-me a Déu, vaig estirar el cordó de la campaneta. La porta s'obrí.
El senyor John passejava amb els seus convidats. Després de fer una ullada a la carta, se la va guardar a la butxaca, i li va oferir el braç a una jove dama. La resta dels convidats va fer com ell, i cadascú oferí el braç a la dama que més li agradava. Van formar grups i es van _____ ('AGAFAR TOT DRET UN CAMÍ') cap al turó atapeït de flors que havia assenyalat el senyor John.
Jo tancava el _____ ('COMITIVA, GRUP DE PERSONES QUE ACOMPANYEN A ALGÚ EN UNA CERIMÒNIA') tot sol. Ningú no va adonar-se de la meua presència. De vegades, els

convidats joguinejaven o, molt seriosos, parlaven de coses _____ ('SENSE ORIGINALITAT NI INTERÈS, TRIVIAL, VULGAR, INSUBSTANCIAL') i sense importància. D'altres, tractaven amb lleugeresa assumptes de gran transcendència. Jo no estava gens _____ ('ACOSTUMAT') a escoltar aquesta mena de converses.

Adelbert von Chamisso, *La meravellosa història de Peter Schlemihl*

Exercici 7.

Escriu al costat de cada definició la paraula adequada de les que t'oferim en el requadre:

allau, bacteri, baina, berruga, crivellar, dot, flaire, gleva, rebec, saba, sivella, titella

a) Fer molts forats en alguna cosa: _____

b) Estoig o funda per a armes blanques o instruments tallants o punxants: _____

c) Ninot manipulat que reemplaça l'actor en el joc escènic: : _____

d) Olor generalment bona: _____

e) Massa de neu o de gel que es desprén de la muntanya i es precipita amb violència: _____

f) Excrescència de la pell d'origen víric: _____

g) Aportació que fa la muller al matrimoni: _____

h) Massa de terra compactada per les arrels dels arbres que s'alça en cavar o llaurar: _____

i) Indòmit, rebel: _____

j) Peça de metall que serveix per a unir els dos caps d'una corretja: _____

k) Líquid que circula a través dels teixits vasculars de les plantes: _____

l) Microorganisme unicel·lular que és causa de nombroses malalties: _____

Exercici 8. ORAL

A continuació, t'oferim una llista de vint paraules. Llig-les tu en veu alta. Atenció! Totes, excepte dos, contenen el so [z]. En acabar, escolta el nostre àudio i comprova si les has pronunciades correctament:

zoològic, botzina, acusació, transatlàntic, consell, designar, precisió, assumpció, escassesa, recolzar, casualitat, polze, rabosa, donzell, enfonsament, transeünt, besada, zebra, albarzer, tresor

https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/c1-u02-a04.mp3

Exercici 9.

Transforma les frases següents de manera que tots els elements concorden amb el nou nucli nominal que destaquem en negreta. Després de corregir l'exercici, llig-les totes en veu alta:

a) Hem fet un estudi dens, seriós i rigorós.
Hem fet ___ **anàlisi** _____.

b) Les partides rurals d'este poble estan molt cuidades i dotades de tots els serveis.
___ **afores** d'este poble estan molt _____ de tots els serveis.

c) El ciclista escapat duia una còmoda distància d'un minut, que al remat fou decisiva.
El ciclista escapat duia _____ **avantatge** d'un minut, que al remat fou _____.

d) Quan ha arribat, tenia la cara tota suada i sullada de tarquim.
Quan ha arribat, tenia ___ **front** _____ de tarquim.

e) Per fi hui hem saldat la dolorosa hipoteca que teníem contreta amb el banc.
Per fi hui hem saldat _____ **deute** que teníem _____ amb el banc.

f) Aneu alerta amb la carretera, perquè té unes costeres molt empinades i perilloses.
Aneu alerta amb la carretera, perquè té ____ **pendents** molt _____.

Saps que *sullar* o *sollar* significa 'embrutar'? Mentre que *embrutar* té un sentit més genèric, normalment quan *ens sullem* ho fem amb alguna matèria viscosa, de les que no se'n van simplement espolsant-les.

D Anàlisi lingüística

Morfologia

La morfologia és la disciplina de la lingüística que estudia els elements més xicotets del signe lingüístic que tenen significat propi: els **monemes**. Els monemes són els diversos components amb significat que trobem dins d'una paraula. Per exemple, la paraula *incansable* és un adjectiu que té tres monemes (*in-cansa-ble*) i cada un conté un significat determinat. Els monemes es divideixen en **lexemes** (que aporten el significat lèxic, és a dir, el significat principal de la paraula) i **morfemes** (que aporten significats secundaris que complementen el del lexema). En l'exemple anterior, el lexema és *-cansa-*, que aporta el significat del verb *cansar*; mentre que *in-* i *-ble* són dos morfemes: *in-* és un prefix de negació i *-ble* un sufix que converteix la paraula en adjectiu i significa 'que és susceptible de'.

La morfologia té dos branques: **flexiva** (estudia les flexions nominal i verbal) i **derivativa** (estudia la formació de noves paraules a partir dels mecanismes de derivació i composició). La flexió nominal és la variació de gènere i nombre que es produeix en substantius, pronoms, adjectius i determinants: *el gat blanc – la gata blanca – els gats blancs – les gates blanques*. La flexió verbal fa referència a totes les desinències que, unides al lexema verbal, determinen la persona, el temps i el mode d'una forma verbal: *pensàvem* (4a persona, passat imperfet, indicatiu). Pel que fa a la flexió derivativa, el mot d'origen s'anomena **primitiu** (per exemple, *pensar*), mentre que els nous mots que genera són els **derivats** (*pensament, pensarós, pensatiu...*).

La majoria de paraules presenten un lexema. Només les paraules formades a través del mecanisme de **composició** en tenen més d'un. Així, el mot compost *trencanous* presenta els lexemes *trenc-* i *-nou-*, l'un procedent del verb *trencar* i l'altre del substantiu *nou*. A més, presenta els morfemes flexius *-a-* (3a persona, present, indicatiu) i *-s* (nombre plural). El procés pel qual una paraula composta dóna lloc a una de nova formada per derivació s'anomena **parasíntesi**: *paracaigudes* ▸ *paracaigudisme.*

La morfologia també se centra en l'estudi de les paraules i les classifica en huit categories:

Categoria	Exemples	Flexió
determinants	*el – la – els – les* *molt – molta – molts – moltes* *algun – alguna – alguns – algunes*	nominal
substantius	*llop – lloba – llops – llobes* *germà – germana – germans – germanes*	
adjectius	*blau – blava – blaus – blaves* *xicotet – xicoteta – xicotets – xicotetes*	
pronoms	*ell – ella – ells – elles*	
	jo – mi – em	per funció sintàctica
	u, ningú, algú, res, que...	invariables
adverbis	*ací, després, lentament, amunt, prop...*	
conjuncions	*però, ni, doncs, perquè, encara que...*	
preposicions	*amb, sense, contra, darrere, com a...*	
verbs	*porte, tindria, farem, incloc, ix...*	verbal

Les **contraccions** són la unió en una única paraula d'una preposició i d'un determinant article (*al, dels, pel...*). Les formes no personals del verb (infinitiu, gerundi i participi) funcionen, respectivament, com a substantiu, adverbi i adjectiu verbal. El procés pel qual una paraula canvia de categoria i n'adquireix una de nova s'anomena **habilitació**: *rebut, aeròbic, trobada...*

Exercici 10.

Llig l'oració següent i, d'acord amb l'explicació que acabes de llegir, classifica totes les paraules segons la categoria a què pertanyen:

Mentre lluïa el sol a l'horitzó, hi romania reclòs amb el meu confident i es deia que el comte treballava al seu gabinet.

E El valencià com a pont

El valencià i el francés (2)

El francés presenta diverses conjugacions verbals. La que conté més verbs és la que correspon a la 1a conjugació del valencià i agrupa els verbs que acaben en *–er: parler, diner, étudier, travailler, arriver, commencer, manger, porter, écouter, lever, nettoyer…* Com veus, la proximitat amb el valencià és evident: *parlar, dinar,*[1] *estudiar, treballar, arribar, començar, menjar, portar, escoltar, llevar, netejar…* En el quadre següent pots contrastar com conjuguem el present en francés i valencià:

Parler	Parlar	Manger	Menjar	Écouter	Escoltar
parle	parle	mange	menge	écoute	escolte
parles	parles	manges	menges	écoutes	escoltes
parle	parla	menge	menja	écoute	escolta
parlons	parlem	mangeons	mengem	écoutons	escoltem
parlez	parleu	mangez	mengeu	écoutez	escolteu
parlent	parlen	mangent	mengen	écoutent	escolten

[1] *Diner* significa 'sopar' en el francés de França i 'dinar' en el de Bèlgica, Suïssa o el Canadà.

El francés presenta un segon bloc de verbs, els que acaben en *-re* i *-ir*, que corresponen a la 2a i 3a conjugacions del valencià: *prendre, entendre, permettre, perdre, répondre, écrire, lire, boire, voir, finir, dormir, partir, servir…* Com pots observar, es tracta també de verbs molt similars als equivalents valencians: *prendre, entendre, permetre, perdre, respondre, escriure, llegir, beure, vore, finir (acabar), dormir, partir, servir…* Compara'n a continuació les conjugacions del present:

Prendre	Prendre	Écrire	Escriure	Lire	Llegir
prends	prenc	écris	escric	lis	llig
prends	prens	écris	escrius	lis	lliges
prend	pren	écrit	escriu	lit	llig
prenons	prenem	écrivons	escrivim	lisons	llegim
prenez	preneu	écrivez	escriviu	lisez	llegiu
prennent	prenen	écrivent	escriuen	lisent	lligen

El verb *permettre* i altres derivats, com *promettre, admettre, émettre* o *transmettre*, són quasi idèntics als equivalents valencians. Tots aquests deriven del verb *mettre* i es conjuguen igual: *mets, mets, met, mettons, mettez, mettent.* En valencià, el verb *metre* és un arcaisme que hem substituït per *posar*.

Voir	Vore	Finir	Finir	Partir	Partir
vois	veig	finis	finisc	pars	partisc
vois	veus	finis	fineixes	pars	parteixes
voit	veu	finit	fineix	part	parteix
voyons	veem	finissons	finim	partons	partim
voyez	veeu	finissez	finiu	partez	partiu
voient	veuen	finissent	fineixen	partent	parteixen

Si bé el verb *finir* no és molt habitual en valencià, de segur que et sona l'expressió del francés *c'est fini!* ('açò s'ha acabat!'). Eixa estructura està formada pel pronom demostratiu *ce* (que s'apostrofa sobre la forma verbal *est*) i el participi de *finir*. El grup *c'est* serveix també per a presentar les persones o les coses: *C'est mon fils* ▶ *Este és mon fill. C'est ma ville* ▶ *Esta és la meua ciutat.* Quan preguntem, l'orde s'altera, com en valencià: *Qui est-ce?* ▶ *Qui és este?* A més, també apareix quan volem identificar una cosa determinada: *Qu'est-ce que c'est?* ▶ *Què és açò?* La traducció literal és, si més no, graciosa: 'què és açò que açò és?'

El sistema de demostratius del francés és molt particular. Divideixen l'espai en dos graus (proximitat i llunyania), però tenen un únic adjectiu demostratiu, que funciona així:

	Masculí	Femení
Singular	ce / cet	cette
Plural	ces	

Per exemple: *ce livre (aquest llibre), cette chaise (aquesta cadira), ces tables (aquestes taules).* Per a indicar la llunyania, el francés manté les mateixes formes, però hi afig l'estructura *là-bas*: *ce livre, là-bas (aquell llibre*, en traducció literal 'aquest llibre allà baix'). Pel que fa als pronoms demostratius, funcionen així:

	Prochain (pròxim)		Lointain (llunyà)	
	Masculí	Femení	Masculí	Femení
Singular	celui-ci	celle-ci	celui-là	celle-là
Plural	ceux-ci	celles-ci	ceux-là	celles-là

Si et fixes, són les partícules finals (*-ci, -là*) les que permeten la distinció. En realitat, es tracta dels adverbis de lloc *ci (ici)* ▶ *ací i là* ▶ *allà.* Per tant, literalment, seria com dir en valencià 'aquest d'ací' i 'aquest d'allà'.

Adés hem dit que l'estructura *c'est* s'usa per a presentar les persones. Com és lògic, en aquestes expressions usarem molt sovint els possessius, que en francés són quasi idèntics als possessius àtons del valencià:

Masculí singular		Femení singular		Plural	
mon	mon	ma	ma	mes	mos / mes
ton	ton	ta	ta	tes	tos / tes
son	son	sa	sa	ses	sos / ses
notre	nostre	notre	nostra	nos	nostres
votre	vostre	votre	vostra	vos	vostres
leur	son	leur	sa	leurs	sos / ses

L'única diferència substancial la trobem en el possessiu de sisena persona. Tanmateix, la forma *leur* és semblant al possessiu clàssic de diversos posseïdors: *llur-llurs.*

Pel que fa al vocabulari dels parentius, observa com quasi totes les paraules són ben transparents:

père	pare	mère	mare	fils	fill	fille	filla
grand-père	iaio	grand-mère	iaia	petit-fils	nét	petite-fille	néta
oncle	oncle	tante	tia	neveu	nebot	nièce	neboda
frère	germà	sœur	germana	coisin	cosí	coisine	cosina
beau-père	sogre	belle-mère	sogra	beau-fils	gendre	belle-fille	nora
beau-frère	cunyat	belle-sœur	cunyada	mari	marit	femme	muller

Per a referir-se als germans, el francés també té les formes *germain-germaine*, però són més habituals *frère* i *sœur*, que en valencià han donat lloc als termes religiosos *frare* i *sor*. Fixa't, a més, que el francés crea els parentius de la família política amb l'adjectiu *beua-belle (bell-bella)* davant de cada terme.

Exercici 11.

D'acord amb la informació que acabes de llegir i tenint en compte les similituds entre les dos llengües, tradueix del francés al valencià les frases següents:

a) Nous mettons ici ces chaises? _____

b) –Qui est-ce? –C'est mon petit-fils. _____

c) –Que faites-vous? –J'écris un beau poème. _____

d) Je vois que Pierre lit un livre très intéressant. _____

e) Pardonnez moi, vous travaillez ici? _____

f) Tes oncles partent vers leurs villes. _____

F Tipologia textual

El diàleg (2)

Exercici 12. Situació comunicativa.

Representeu per parelles la situació comunicativa següent:

Sou dos companys o companyes de carrera que vos trobeu casualment un any després d'haver-la acabada. Cada un ha apostat per continuar formant-se en diverses matèries a través de l'autoaprenentatge.

Personatge 1. Defenses que la millor opció formativa és aprendre moltes llengües.

Personatge 2. Defenses que la millor opció formativa és aprendre a manejar-te amb les noves tecnologies.

Solucions:

Exercici 3
ennegrides / món / batia / estava a punt de passar / remolins / enfosquit / se'ls / enduia / rialleta / rebutjat / potser / en anar / se n' (o se li n') / les en / fins a / del

Exercici 4
a) tant de soroll, b) al creuar / mentre creuava, c) els bombers, d) cap persona, ninguna, e) deuen, f) diguí, fou / fon, g) heu de, h) n'he vist cap d'interessant, i) ens ho ha assegurat, j) del qual

Exercici 5
a) Tot i, b) nord-occidental, c) gruix, d) confonguen, e) D'ençà, f) en deien, g) als lladres, h) devia, i) engegar, j) emetia, k) hi havia, l) com

Exercici 6
rètols / fitar / marbre / enjorn / endret / lluentor / vorejaven / torcar / enfilar / seguici / banals / avesat

Exercici 7
a) crivellar, b) baina, c) titella, d) flaire, e) allau, f) berruga, g) dot, h) gleva, i) rebec, j) sivella, k) saba, l) bacteri

Exercici 8
Les dos paraules que no contenen el so [z] són: consell, assumpció

Exercici 9
a) Hem fet una anàlisi densa, seriosa i rigorosa. b) Els afores d'este poble estan molt cuidats i dotats de tots els serveis. c) El ciclista escapat duia un còmode avantatge d'un minut, que al remat fou decisiu. d) Quan ha arribat, tenia el front suat i sullat de tarquim. e) Per fi hui hem saldat el dolorós deute que teníem contret amb el banc. f) Aneu alerta amb la carretera, perquè té uns pendents molt empinats i perillosos.

Exercici 10
Mentre (conjunció) lluïa (verb) el (determinant) sol (substantiu) a (preposició) l' (determinant) horitzó (substantiu), hi (pronom) romania (verb) reclòs (adjectiu verbal) amb (preposició) el (determinant) meu (determinant) confident (substantiu) i (conjunció) es (pronom) deia (verb) que (conjunció) el (determinant) comte (substantiu) treballava (verb) al (contracció) seu (determinant) gabinet (substantiu).

Exercici 11
a) Posem ací estes cadires? b) –Qui és este? –Este és el meu nét. c) –Què fas? –Escric un bell poema. d) Veig que Pere llig un llibre molt interessant. e) Perdoneu-me, vosaltres treballeu ací? f) Tos oncles parteixen cap a les seues ciutats.

Autoria: Juli Martínez Amorós
Àudios: Lídia Garrigós Miquel **Maquetació:** Jesús Ángel López Ramón I www.masuno.es
puntperpunt@ua.es I Una iniciativa del Servei de Llengües de la Universitat d'Alacant i *Información*